

Voorzitter, het was een jaar met zorgen en een jaar met mooie resultaten. En ik ga ervan uit dat volgend jaar niet anders zal zijn. Een jaar met zorgen, omdat er nog een hoop moet gebeuren om te geraken in de sociale, inclusieve en duurzame samenleving die ik als GroenLinkser voor me zie. Maar ook een mooi jaar, omdat we in aanloop naar de laatste kadernota van deze periode weer iets dichterbij die samenleving zijn gekomen.

Tijdens de lokale leergang die ik heb mogen begeleiden voor enthousiastelingen met ambitie van verschillende GroenLinks-afdelingen, is mij veel gevraagd wat er nu zo leuk is aan het raadswerk. De idealen die we hebben als raad staan daarin vaak voorop. Maar de kleine en grote dingen die we als gemeenteraad kunnen betekenen voor inwoners van onze mooie gemeente zijn daar de belangrijkste motivatie. De zorgen en de mooie resultaten maken het raadswerk de moeite waard.

Sociaal

Laten we bij die sociale samenleving beginnen, voorzitter. Een samenleving waarin iedereen waardig wordt behandeld en we extra zorgen voor hen die het lastig hebben. Voor hen die ziek zijn. Of arm. Of alleen.

De WMO is al bijna meubilair, als ik bedenk hoe vaak we hier al over gesproken hebben. Ik heb zoveel gesproken over huishoudelijke hulp de afgelopen jaren, dat ik er bijna zin van heb gekregen om zelf overal ramen te gaan lappen.

En GroenLinks is kritisch geweest op de invulling van de WMO. Niet omdat het zo slecht gaat in onze gemeente, maar omdat het altijd beter kan. En we hebben een hoop op de rit, maar we mogen geen moment verslappen in het monitoren van onze WMO. Nu we vragen aan ouderen en zieken om langer en meer voor zichzelf te zorgen, moeten we consequent zijn en ze faciliteren.

Dat kan alleen met een ruime steun in de rug. Een huishoudelijke-hulp-voorziening die een schoon huis oplevert, inclusief een praatje en een kop koffie; voor al die hulpen - al die helden - die door weer en wind onze gemeente doorfietsen om al hun cliënten te helpen met de simpele dingen die simpelweg te zwaar zijn geworden.

Dat kan alleen als we de innovatie in de ouderenzorg ruim baan geven. En dan heb ik het niet alleen over innovatie op technisch vlak. Domotica biedt mooie kansen. Maar ook de zorgwerker verantwoordelijkheid en vertrouwen teruggeven biedt mooie kansen. En minder papierwerk. Dat lijkt een logisch gegeven, maar de zorg is al jaren zo vergeven van de papieren tijgers en managers-zonder-zorgachtergrond, dat zelfs dit inmiddels weer innovatief te noemen is.

Dat kan alleen als we de mogelijkheden voor dagbesteding, en vooral het bereik daarvan nog eens goed onder de loep nemen. Mantelzorgers lopen over. Dagelijks bikkelen uit liefde en trouw verdient ons grootste respect. Ik ben blij dat we in de laatste commissie MA ook het college dit hebben horen beamen. Het bereik van de mogelijkheden moet omhoog.

In de jeugdzorg zit misschien wel ons grootste pijnpunt. De overgang van jeugdzorg naar WMO blijft een lastig dossier, de ambulantisering is nog op zoek naar de eigen grenzen en de geldkraan uit Den Haag wordt langzaam dichtgedraaid tot druppelstand.

Maar we hebben het hier wel over de toekomst; de jonge mensen die na ons komen. Al deze jongeren mogen nooit de dupe worden van Haags beknibbelen. De taakstelling die het college voor onze Jeugdzorg voorstaat, maakt GroenLinks weinig enthousiast. Precies om die reden steunen we met pijn in het hart het voorstel van D66 om de gelden in het sociaal domein op een hoop te gooien om wederzijds tekorten te kunnen dekken.

Ik zet niet met liefde WMO-gelden, bestemd voor de WMO, door om een andere pijler op te vangen. In de ondersteuning binnen de WMO is altijd nog een goed idee te vinden om geld aan uit te geven. Je kiest er immers niet voor om oud te worden, of ziek. Maar we kunnen niet anders. Het geld dat we van het Rijk krijgen is eindig.

Gelukkig wordt de pijn een beetje verzacht door de vergaande stappen die ons college heeft gezet op integratie van de drie domeinen. Complimenten zijn hier wat GroenLinks betreft op hun plaats. Juist door de participatiewet, de jeugdzorg en de wmo aan elkaar te koppelen is kruisbestuiving mogelijk.

Inclusief

Dat brengt ons bij de inclusieve samenleving, voorzitter. Een samenleving waarin iedereen de kans krijgt om mee te doen. Waarin iedereen de kans krijgt om zich nuttig te maken.

En ik wil niet gemakkelijk over het debacle van de DSW stappen, waar we afgelopen dinsdag nog over gesproken hebben. En ik wil ook niet over de onzekerheden in de BUIG-gelden stappen, maar hier heeft ons college een persoonlijke ambitie van mij ingelost.

Ons beleid rond de participatiewet is gericht op meedoen, en niet alleen op het vinden van werk. Natuurlijk is werk een logische weg om uit de armoede en lethargie te geraken, maar dat is simpelweg niet voor iedereen weggelegd. Ik ben er trots op dat onze gemeente het landelijk beleid hier getrotseerd heeft. En ik ben er trots op dat onze gemeenteraad de discussie over schuldhulpverlening in harmonie en met boerenverstand gevoerd heeft.

In de sociale woningbouw is nog wel veel werk te verzetten. Het gaat GroenLinks niet snel genoeg. De gemeente moet een dak bieden aan iedereen; niet enkel aan de gegoede beurs. Ook starters, jonge gezinnen en ouderen met speciale woonwensen moeten een plek hebben in onze gemeente.

En ook over asielzoekers wil ik graag nog een woord zeggen in deze vergadering, voorzitter. We mogen daar de ogen niet sluiten voor al die dolende zielen, en al die minderjarigen die nog altijd dagelijks hun heil zoeken in Europa. Weg van verwoeste huis en haard. Ik hoop dat onze gemeente daar nog een bijdrage kan leveren, als blijkt dat de Turkije-deal toch minder stabiel blijkt dan veel wegekijkers hopen.

Een inclusieve samenleving biedt een plek voor iedereen die zoekt naar het geluk dat wij vanzelfsprekend achten.

Duurzaam

U begrijpt dat ik als vanzelf aankom bij de duurzame samenleving, voorzitter. Een samenleving met respect voor de aarde en met oog voor de houdbaarheid van onze levensstandaard.

GroenLinks is trots op de Duurzaamheidsagenda die onze gemeente heeft vastgesteld. En trots dat die agenda concreet aan het worden is in kleine en grote initiatieven. Maar we moeten het wel over de centen hebben. De duurzaamheidsagenda loopt immers nu langer door dan de beschikbare middelen. En dat is voor GroenLinks slecht te accepteren. De agenda loopt t/m 2020, en moet dus ook uitgevoerd worden tot het einde. Daarom dienen wij een amendement in om dat te herstellen met incidentele middelen. En dienen we een motie in om het college te bewegen op zoek te gaan naar structurele middelen voor Duurzaamheid.

En we kunnen ons voorstellen dat de invulling wellicht nog gaat veranderen. Waar zonnepanelen steeds rendabeler worden, kan de subsidie mogelijk gaan aflopen. Maar andere initiatieven vragen ook geld, zeker als we tijdig klimaatneutraal willen zijn als gemeente.

De gemeente van het gas krijgen is één van de ambities die nog lastig wordt. De energietransitie vraagt een hoop inspanning en vasthoudendheid. Waar we nieuw te bouwen huizen gemakkelijk gasloos kunnen opleveren, is dat voor bestaande woningen en bedrijfspanden vele malen ingewikkelder. Dat moeten de eigenaren zelf doen. De gemeente kan hier enkel een faciliterende en voorlichtende rol spelen. Ook dat kost geld. Nog een reden om de Duurzaamheidsagenda langdurig te willen financieren.

Ik ben benieuwd hoe het college hier tegenaan kijkt, en of er plannen zijn nog deze raadsperiode daar een plan voor neer te leggen.

Van het gas af geraken is wel belangrijk om een energieneutrale gemeente te worden. En daar mag de ambitie omhoog. Dat de gemeente pas in 2050 CO₂-neutraal of energieneutraal wil zijn, is GroenLinks te ver weg. 2030 mag volgens velen niet haalbaar zijn; 2040 is op zijn minst het mikken waard wat ons betreft. De urgentie is echt hoger. Moet echt hoger.

Mijn collega Henk Knoester heeft daartoe opgeroepen met zijn voorstel samen een klimaatpact te sluiten voor de volgende verkiezingen. Meerdere partijen hebben daar enthousiast op gereageerd, dus ik zou willen voorstellen dat deze raad daar na het zomerreces over doorpraat. En waar de volgende raad wat ons betreft grote stappen in kan zetten om te werken aan concretisering. We moeten voorzichtig met de aarde omgaan. Een reserve-exemplaar is nu eenmaal niet voor handen.

Politiek

Voorzitter, politiek is een ambt voor hen met ambitie. Dat geldt niet alleen voor GroenLinkers op zoek naar die sociale, inclusieve, duurzame samenleving. Dat geldt voor ons allen.

Maar politiek is ook een ambt voor hen met lange adem. Op mijn werk gaat alles echt stukken sneller. Mooi om te zien dat afgelopen jaar een aantal eerdere kadernota-voorstellen tot uiting zijn gekomen. Ik kan deze laatste kadernota van deze periode niet nalaten mijn collega Suheyla Okcuoglu te feliciteren met de fitplaatsen, die vandaag geopend zijn, nadat een voorstel van haar hand daarvoor tijdens een eerdere Kadernota-behandeling werd aangenomen.

Ook de groene schoolpleinen hebben het nieuws gehaald dit jaar. Mooi dat we de ambitie voor groene schoolpleinen een aantal vergaderingen geleden ook voor de nieuwe Dijsselbloem hebben aangenomen.

Maar voorzitter, waar ik eerder in mijn betoog liet vallen wat nu eigenlijk het raadswerk de moeite waard is; er moeten mij ook wat frustraties van het hart.

We zitten midden in een ontzettend turbulente raadsperiode. Mijn fractiegenoot Henk - die al wat langer meeloopt dan ik - zegt weleens dat hij in de afgelopen vier jaar politiek straks meer heeft meegemaakt dan in de 20 jaar daarvoor. Dat komt deels door externe factoren, maar mogen we ook onszelf aanrekenen.

Onze raad is wat GroenLinks betreft bij vlagen ambtelijk, en hangt soms in een verleden waar ik me in elk geval geen deelgenoot van voel. Oude verhoudingen, detaillistisch geneuzel en fletse debatten kleuren soms onze lokale politiek.

Ik wens onze Raad toe de bestuurlijke vernieuwing na de zomer weer op te pakken, en de rol v/d raad en het mooie ambt van raadslid nieuw elan in te blazen.

Minder detaillistische dadendrang, en meer kaderstellende, grote lijnen.

Minder wachten op het college, en meer initiëren als hoogste orgaan.

Minder vragen over klein bier, en meer grote stippen op de horizon.

Minder coalitie-oppositie, en meer samen de stad besturen.

Tot slot, voorzitter, over de hamvraag kan GroenLinks kort zijn. We steunen deze kadernota en hopen op steun voor voorstellen waar het boerenverstand heeft geprevaleerd. En we zijn trots op onze wethouders, die zich zo inzetten om het coalitieakkoord en de besluiten van deze raad om te zetten in goed bestuur van onze stad.

Voorzitter, tot maart 2018 en met plezier ook daarna zet GroenLinks zich in voor een gemeentebestuur dat werkt aan een sociale, inclusieve en duurzame samenleving.